

22 Δεκεμβρίου 2018

Χριστούγεννα 2018. Πατριαρχική Απόδειξις (Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίος)

/ [Πεμπουσία](#)

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
* * *

Ἱερώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί, προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,
Δοξάζομεν τόν Πανάγιον καί Πανοικτίρμονα Θεόν, διότι ἡξιώθημεν καί ἐφέτος νά

φθάσωμεν εἰς τὴν πανέορτον ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἑορτὴν τῆς σαρκώσεως τοῦ προαιωνίου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ «δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν». Διὰ τοῦ «ἀεὶ μυστηρίου» καὶ «μεγάλου θαύματος» τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως, τό «μέγα τραῦμα», ὁ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθήμενος ἄνθρωπος, καθίσταται «υἱὸς φωτός καὶ υἱὸς ἡμέρας»[1] , ἀνοίγει δι' αὐτόν ἡ εὐλογημένη ὁδὸς τῆς κατὰ χάριν θεώσεως. Ἐν τῷ θεανδρικῷ μυστηρίῳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῶν ἱερῶν μυστηρίων της, γεννᾶται καὶ μορφοῦται ὁ Χριστός εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν μας. «Ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος», θεολογεῖ ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, «ἐφάπαξ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ἀεὶ γεννᾶται θέλων κατὰ πνεῦμα διὰ φιλανθρωπίαν τοῖς θέλουσι· καὶ γίνεται βρέφος, ἑαυτὸν ἐν ἐκείνοις διαπλάττων ταῖς ἀρεταῖς καὶ τοσοῦτον φαινόμενος, ὅσον χωρεῖν ἐπίσταται τὸν δεχόμενον»[2] . Δέν εἶναι «Θεός - Ἰδέα», ὡς ὁ θεός τῶν φιλοσόφων, οὔτε Θεός κεκλεισμένος εἰς τὴν ἀπόλυτον ὑπερβατικότητά του καὶ ἀπροσπέλαστος, ἀλλὰ εἶναι ὁ «Ἐμμανουήλ», ὁ «Θεός μεθ' ἡμῶν»[3] , εὐρίσκεται ἐγγύτερον εἰς ἡμᾶς, ἀπὸ ὅσον ἡμεῖς οἱ ἴδιοι εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, εἶναι «καὶ ἡμῶν αὐτῶν συγγενέστερος»[4].

Ἡ πίστις εἰς τὴν ἀπρόσιτον καὶ ἄσαρκον Θεότητα δέν μεταμορφώνει τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, δέν αἶρει τὴν πόλωσιν μεταξύ ὕλης καὶ πνεύματος, δέν γεφυρώνει τό χάσμα μεταξύ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Ἡ Σάρκωσις τοῦ Θεοῦ Λόγου εἶναι ἡ φανέρωσις τῆς ἀληθείας περὶ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία σώζει τό ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ

τούς σκοτεινούς λαβυρίνθους, τόσον τοῦ ὕλισμοῦ καί τοῦ ἀνθρωπομονισμοῦ, ὅσον καί τοῦ ἰδεαλισμοῦ καί τοῦ δυϊσμοῦ. Ἡ καταδίκη τοῦ νεστοριανισμοῦ καί τοῦ μονοφυσιτισμοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας σηματοδοτεῖ τήν ἀπόρριψιν δύο καθολικωτέρων τάσεων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καί δὴ ἀφ' ἑνός τῆς ἀπολυτοποιήσεως τοῦ ἀνθρωποκεντρισμοῦ καί ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐξιδανικεύσεως τῆς ἰδεαλιστικῆς ἐκδοχῆς τῆς ζωῆς καί τῆς ἀληθείας, παρεκκλίσεων ἰδιαιτέρως διαδεδομένων καί εἰς τήν ἐποχὴν μας.

Ὁ σύγχρονος «νεστοριανισμός» ἐκφράζεται ὡς πνεῦμα ἐκκοσμικεύσεως, ὡς ἐπιστημονισμός καί ἀπόλυτος προτεραιότης τῆς χρηστικῆς γνώσεως, ὡς ἀπόλυτος ἰδιονομία τῆς οἰκονομίας, ὡς αὐτοσωτηρική ἀλαζονεία καί ἀθεία, ὡς ὁ «μὴ πολιτισμός» τοῦ ἀτομοκεντρισμοῦ καί τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, ὡς νομικισμός καί ἠθικισμός, ὡς «τέλος τῆς αἰδοῦς» καί ταύτισις τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης καί τῆς μετανοίας μέ τήν λεγομένην «ἠθικὴν τῶν ἀδυνάτων», Ὁ «μονοφυσιτισμός» πάλιν ἐκπροσωπεῖται σήμερον ἀπὸ τὰς τάσεις δαιμονοποιήσεως τοῦ σώματος καί τοῦ φυσικοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸν πουριτανισμόν καί τὰ σύνδρομα «καθαρότητος», τὴν ἐσωστρεφῆ ἄκαρπον πνευματικότητα καί τούς ποικίλους μυστικισμούς, ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τῆς τέχνης καί τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ τὴν ἄρνησιν τοῦ διαλόγου καί τὴν ἀπόρριψιν τοῦ διαφορετικοῦ, μέ ἐπικίνδυνον ἐκφραστήν, ἐν ὀνόματι τῆς «μόνης καί ἀποκλειστικῆς ἀληθείας», τὸν θρησκευτικὸν φονταμενταλισμόν, ὁ ὁποῖος τρέφεται ἀπὸ ἀπολυτοποιήσεις καί ἀπορρίψεις καί τροφοδοτεῖ τὴν βίαν καί τὴν διάσπασιν. Εἶναι προφανές ὅτι, τόσον ἡ νεστοριανίζουσα ἀποθέωσις τοῦ κόσμου, ὅσον καί ἡ μονοφυσιτιζουσα δαιμονοποίησις του, ἀφήνουν τὸν κόσμον καί τὴν ἱστορίαν, τὸν πολιτισμόν καί τούς πολιτισμούς, ἐκτεθειμένους εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ «νῦν αἰῶνος», καί παγίωνουν τοιοῦτοτρόπως τὴν αὐτονόμησιν καί τὰ ἀδιέξοδά των.

Ἡ χριστιανικὴ πίστις εἶναι ἡ βεβαιότης τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, ὁ ὁποῖος προσέλαβε φιλανθρώπως τὴν ἡμετέραν φύσιν καί ἐχαρίσατο ἡμῖν πάλιν τό διὰ τῆς πτώσεως ἀπολεσθέν «καθ' ὁμοίωσιν», ἱκανώσας ἡμᾶς εἰς τὴν κατ' ἀλήθειαν ζωὴν ἐν τῷ Σώματι Αὐτοῦ, τῇ Ἐκκλησίᾳ. Σύνολος ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐκφράζει τό μυστήριον τῆς θεανθρωπότητος. Ὁ Θεάνθρωπος Σωτὴρ ἀνέλαβεν «ἐκκλησίας σάρκα»[5] καί ἔδειξε, «πρῶτος καί μόνος», «τόν ἀληθινόν ἄνθρωπον καί τέλειον καί τρόπων καί ζωῆς καί τῶν ἄλλων ἕνεκα πάντων»[6]. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ τόπος τῆς «κοινῆς σωτηρίας», τῆς «κοινῆς ἐλευθερίας» καί τῆς ἐλπίδος τῆς «κοινῆς βασιλείας», εἶναι ὁ τρόπος τῆς βιώσεως τῆς ἐλευθεροποιοῦ ἀληθείας, ὁ πυρὴν τῆς ὁποίας εἶναι τό ἀληθεύειν ἐν ἀγάπῃ. Ἡ ἀγάπη αὐτὴ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀπλῆς ἀνθρωπιστικῆς δράσεως, καθ' ὅτι ἡ πηγὴ καί τό πρότυπον αὐτῆς εἶναι ἡ ὑπερβαίνουσα τὸν ἀνθρώπινον λόγον θεία φιλανθρωπία. «Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱόν αὐτοῦ

τόν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεός εἰς τόν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ ἐστίν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τόν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτός ἠγάπησεν ἡμᾶς ... Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεός ἠγάπησεν ἡμᾶς, καί ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν»[7] . Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη, ἐκεῖ εἶναι παρών ὁ Θεός.

Αὐτή ἡ σωτηριώδης ἀλήθεια πρέπει νά ἐκφράζεται καί εἰς τόν τρόπον μέ τόν ὁποῖον ἐορτάζομεν τό σεπτόν Γενέθλιον τοῦ ἐπισκεψαμένου ἡμᾶς ἐξ ὕψους Σωτήρος ἡμῶν. Ἡ ἐορτή εἶναι πάντοτε «πλήρωμα χρόνου», καιρός αὐτογνωσίας, εὐχαριστίας διὰ τό μέγεθος τῆς θείας φιλανθρώπου ἀγάπης, μαρτυρία τῆς ἀληθείας τῆς θεανθρωπότητος καί τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας. Ὁ χριστοτερπής ἐορτασμός τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου εἶναι μία πρᾶξις ἀντιστάσεως εἰς τήν ἐκκοσμίκευσιν, εἰς τόν ἀποχρωματισμόν τῆς ἐορτῆς καί τήν μετατροπήν της εἰς «Χριστούγεννα χωρίς Χριστόν» καί εἰς πανήγυριν τοῦ Ἐχειν, τοῦ καταναλωτισμοῦ καί τῆς ματαιοδοξίας, καί δῆ εἰς ἕνα κόσμον πλήρη κοινωνικῶν ἐντάσεων, ἀξιολογικῶν ἀνατροπῶν καί συγχύ-σεως, βίας καί ἀδικίας, ὅπου τό «παιδίον Ἰησοῦς» εὐρίσκεται καί πάλιν ἀντιμέτωπον μέ ἄτεγκτα συμφέροντα ποικιλωνύμων ἐξουσιῶν.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καί πεφιλημένα τέκνα,

Γενεά παρέρχεται καί γενεά ἔρχεται, καί αἱ ἐπερχόμεναι ἐξελίξεις εἶναι κατ' ἄνθρωπον δυσκόλως προβλέψιμοι. Ἡ γνησία πίστις, ὅμως, δέν ἔχει διλήμματα. Ὁ Λόγος ἐγένετο σὰρξ, ἡ «ἀλήθεια ἦλθε» καί «παρέδραμεν ἡ σκιά», μετέχομεν ἤδη τῆς Βασιλείας ἐν τῇ πορείᾳ πρός τήν τελείωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐνσάρκου Θείας Οἰκονομίας. Ἔχομεν ἀκλόνητον τήν βεβαιότητα, ὅτι τό μέλλον ἀνήκει εἰς τόν Χριστόν, ὁ Ὅποιος εἶναι «χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας»[8] , ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι καί θά παραμένῃ τόπος ἀγιασμοῦ καί ἐνθέου βιοτῆς, ἀνακαινίσεως τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου, πρόγευσις τῆς δόξης τῆς Βασιλείας, ὅτι θά συνεχίση «νά δίδῃ τήν εὐαγγελικὴν μαρτυρίαν» καί «νά διανέμῃ ἐν τῇ οἰκουμένῃ τά δῶρα τοῦ Θεοῦ: τήν ἀγάπην Του, τήν εἰρήνην, τήν δικαιοσύνην, τήν καταλλαγὴν, τήν δύναμιν τῆς Ἀναστάσεως καί τήν προσδοκίαν τῆς αἰωνιότητος»[9]. Τό σύγχρονον ἰδεολόγημα περί «μεταχριστιανικῆς» ἐποχῆς εἶναι ἄτοπον. «Μετά Χριστόν», τά πάντα εἶναι, καί μένουν εἰς τόν αἰῶνα, «ἐν Χριστῷ».

Κλίνοντες εὐσεβοφρόνως τὰ γόνατα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ Βρέφους τῆς Βηθλεέμ καί τῆς βρεφοκρατοῦσης Παναγίας Μητρός Αὐτοῦ, καί προσκυνοῦντες τόν ἐνανθρωπήσαντα «παντέλειον Θεόν», ἀπονέμομεν, ἐκ τοῦ ἀκοιμήτου Φαναρίου, τοῖς ἀνά τήν οἰκουμένην τέκνοις τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐλογία ἐπί τῷ Ἁγίῳ Δωδεκαημέρῳ, εὐχόμενοι ὑγιεινόν, ἀγλαόκαρπον καί εὐφρόσυνον τόν νέον ἐνιαυτόν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου.

Χριστούγεννα ,βιη΄

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

.....

- 1. Α΄ Θεσσ. ε΄, 5.**
- 2. Μαξίμου Ὁμολογητοῦ Κεφάλαια διάφορα θεολογικά τε καί οἰκονομικά, PG 90, 1181.**
- 3. πρβλ. Ματθ. α΄, 23**
- 4. Νικολάου Καβάσιλα, Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ΣΤ΄, PG 150, 660.**
- 5. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία πρό τῆς ἐξορίας, PG 52, 429.**
- 6. Νικολάου Καβάσιλα, Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, Στ΄, PG 150, 680.**
- 7. Α΄ Ἰωάν. δ΄, 9-11.**
- 8. Ἐβρ. ιγ΄, 8.**
- 9. Ἐγκύκλιος τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη 2016), Προοίμιον.**